

> **ABCD in het groot en in het klein**

In de Machinekamer vertelt Annemarie Sweeris waarom ze het Kenjebuurspel in Deventer heeft ontwikkeld. Het is een werkvorm waardoor mensen op een plezierige manier elkaar anders leren kennen. Met vragen als 'wie mis je, wie had wat jou betreft ook hier aan tafel mogen zitten?'. Het draait om plezier, ruimte en respect. Foute antwoorden bestaan niet, het gaat vooral om het luisteren naar elkaars verhaal. De spel-leiders zijn altijd medebewoners. Buiten staat de hele dag al een hippe, kleine caravan. Daar hebben de makers van Deventer WAAG(t) twee 'meet & greet'-ABCD-intro's verzorgd. Deze makers zijn gewone Deventenaren die samen het ongewone avontuur zijn aangegaan om een Stads-magazine te maken. Voor en door bewoners, compleet 'van onderop'. Heel erg ABCD, want: ze zijn gewoon gaan doen! En hebben elkaar onderweg leren kennen. Inmiddels is editie 2 er en is het Twinkelfestival ontstaan. Daarin delen de makers in workshops met heel Deventer hun kennis en kunde. De community is in alle opzichten gegroeid. Ook sociaal werkers Judith Elders en Marieke Peet bemensen een ronde lang de caravan. Zij maken de podcast 'Aan de Stok'. Daarin voeren

ze gesprekken met Deventenaren die ze op straat tegenkomen. De serie laat horen hoe belangrijk oprechte interesse is. Dan stellen mensen zich open en biedt een gesprek 'haakjes'. Haakjes zijn belangrijk in ABCD. Ze vertellen waar passie en energie zit. Daar kun je als medebewoner of sociaal werker mee verder. Wil je luisteren hoe dat in zijn werk gaat? Luister Aan de Stok dan via je favoriete podcastapp!

De kern in een rap

Het was een prachtige dag. Buiten begeleidt de brandende BBQ de vrijdagmiddagborrel. Er valt veel na te praten. Mensen zijn alleen gekomen en gaan met een gezamenlijke ervaring weer naar huis. De mensen die een ABCD-intro hebben verzorgd, hebben hier ook het nodige opgestoken. Dat is de continue leeromgeving die ABCD kenmerkt. Samen blijf je leren en door ontwikkelen. Waarbij het altijd draait om wat er op de drie ansichtkaarten

staat die iedere bezoeker kreeg: volg de energie, maak ruimte voor bewoners en versterk relaties. Precies die kern verpakt jongerenwerker Fabian Schrijver in een weergaloze freestyle-rap. Het is ook een oproep. Laten we na vandaag, met nog meer bewoners en beroepskrachten, samen werken aan sterke wijken en krachtige gemeenschappen!

” **Meer met minder**
Elke keer als ik op de weegschaal sta, en de gevolgen van mijn welvaart zie, dan denk ik, ik moet meer kunnen als ik minder. Laat ik mijn welvaart delen, dat geeft iemand met minder meer. ”

Martijn Willems, Buurtkoraal

Het eerste

Deventer

ABCD

festival

Verslag eerste Deventer ABCD-festival 3 juni 2022

**GEMEENSCHAPPEN DUURZAAM
VERSTERKEN DOOR ABCD**

Het is een prachtige dag, om allerlei redenen. De zonnestralen jubelen, de locatie is schitterend, het programma uitnodigend. Het is 3 juni, de dag van het eerste Deventer ABCD-festival. De 150 bezoekers komen hier in een dag alles leren over Asset Based Community Development. Oftewel; hoe je gemeenschapsversterkend kunt werken. Als bewoner én beroepskracht.

GEMEENSCHAPPEN DUURZAAM VERSTERKEN DOOR ABCD

Dansgroep All The Above uit Keizerslanden opent de dag op een flitsende manier. En direct al heel ABCD, want bij een dansgroep draait alles om collectieve kracht en samen bewegen. Bestuurder Jolanda Knorren van Raster heet iedereen welkom; bewoners en een variëteit aan beroepskrachten. Het laat zien dat ABCD van ons allemaal is. Laten we ons focussen op what's strong, in plaats van op what's wrong. Of zoals Jolanda het zegt: laten we van preventie naar potentie gaan!

Geen helden en redders, maar helpers

De Ier Cormac Russell is vandaag live in Deventer aanwezig. Volgens velen is hij de wereldwijde goeroe van ABCD. Zelf wil hij daar niks van weten. ABCD draait om mensen en gemeenschappen. Om wat je doet en wil, niet om hoeveel je ervan af weet. Als je werkt aan ABCD ontdek je wat er in een gemeenschap en een buurt aanwezig is, om dat vervolgens te verbinden en te mobiliseren tot actie. Cruciaal is dat je als beroepskracht

een gemeenschap moet laten doen wat het zelf kan. Wees als beroepskracht faciliterend. Niet de held of redder van buiten, maar een helper die doet waar de gemeenschap om vraagt.

Gebalde vuist

Met drie voorbeelden zet Cormac de bezoekers aan het denken en praten. Hij sluit af met een gebalde vuist. Voorafgegaan door de opmerking dat er wereldwijd legio bewijs is dat werken vanuit ABCD een positief effect heeft op tal van leefgebieden. Er kan geen medicijn op tegen gemeenschapsversterking. Waar het aan ontbreekt, is de politieke wil om er duurzaam in te investeren. Zodat wijken in staat worden gesteld zichzelf te ontdekken, verbinden en mobiliseren. Met, waar nodig, ondersteuning van beroepskrachten en instituties. Zijn oproep is om daar in Deventer (en in de hele wereld) samen een doorbraak in te forceren!

ABCD is radicaal anders

Na een korte pauze begint de eerste ronde ABCD-intro's. In De Generator, de grootste zaal, met het 'revival'-verhaal van Versa Welzijn. De organisatie had haar positie in de gemeente Hilversum verloren, maar door ABCD werd de weg omhoog gevonden. Houriya Harrane is er interne gids ABCD en bewaakt de manier waarop de organisatie wil werken. Practice what you preach! En dat gaat niet vanzelf; ABCD is een continue leeromgeving. Het is een radicaal andere manier van denken en doen: het eigenaarschap ligt echt bij bewoners! En dat wordt vaak beleden, maar

zelden duurzaam handen en voeten gegeven. Bestuurder Anita Keita wijst in dat verband op een nieuwe Wmo-visie, opgesteld door veel landelijk opererende organisaties. Waarin staat dat 'we het met de inwoners moeten doen!' Dat klinkt goed. Maar aan diezelfde visie heeft geen inwoner mee-geschreven. Radicaal anders aan ABCD is ook dat organisaties en gemeenten de bescheidenheid moeten hebben om bewoners aan te vullen. Houriya benadrukt dat het om de verandering van rollen en macht gaat. Je komt als beroepskracht ten dienste van inwoners te staan. Je werkt aan cirkels van verbondenheid, steeds ten dienste van de gemeenschap. Verderop, in de Machinekamer, klinkt applaus. Niet gek, dat is wat er gebeurt als Anja en Nelly, bewoners van de Rode Kruislaan in Diemen, hun verhaal doen. Na een brand in een van de flats, belandde de buurt op het nulpunt. Met behulp van community builders Birgit Oelkers en Irma Vroegop kwam een beweging op gang die, jaren later, nog steeds doorrolt. Met vallen en opstaan, maar de bewoners zetten hun schouders eronder. Ze hebben een eigen ruimte, organiseren activiteiten en er zijn veel meer zwaai- en 'hallo'-contacten. Net zo belangrijk; er zijn beroepskrachten die bij de energie van de bewoners aansluiten. Die weten wanneer ze iets kunnen betekenen en wanneer de bewoners het wel zelf kunnen.

Open mind en echt contact

In de tweede ronde ABCD-intro's volgen we Gerrit Breeman de trap op. Gerrit is gepokt en gemazeld als bestuurder in de wereld van woningcorporaties. Het wordt een levendig uur dat Gerrit een totaal andere kant opstuurt dan hij had verwacht. Het sluit aan bij hoe hij werkt. Hij is open minded en 'organiseert het toeval'. En daagt de zaal uit. Door te stellen dat

woningcorporaties in goede wijken niets moeten doen en in zwakke eventueel initiatief kunnen nemen. Het levert direct tegengas op. Want wanneer is een wijk dan zwak of goed? En zelf initiatief nemen is niet erg ABCD. Gerrit lacht; het is de reactie die hij hoopte. Want de zaal heeft gelijk. Het is vanuit het belang van corporaties geredeneerd, vanuit de waarde van het vastgoed. Gerrit ziet het graag anders. Zoek bewoners op, vraag ze dingen. Maak echt contact, vanuit een open houding. Dat is het ontdekken van wat een gemeenschap allemaal te bieden heeft, waar Cormac Russell al aan refereerde. En verbind vervolgens wat er is! Niet via plannen van aanpak en stappenplannen, maar door er te zijn. Te praten en brainstormen. Dat is 'het toeval organiseren'. In de Generator starten Karen Elberse en Chara Houssaert van Philadelphia Amsterdam energiek met muziek en gesprekjes rondom de vraag: wat voor buur ben jij? De conclusie? Geen buur is hetzelfde. Philadelphia zet vooral in buurten waar hun cliënten 'gespikkeld' wonen (verspreid over een gebouw) in op community building. Diverse voorbeelden laten zien hoe hun cliënten initiatiefnemers en dragers zijn van buurtactiviteiten. Ontstaan vanuit het verbinden van talenten en plezier.

De waarde van ABCD

In de laatste pauze valt steeds een groepje extra op. Het zijn de Buurtkids die de deelnemers vragen stellen en rondlopen met dromenvangers en ideeënopplopers. Ook vertellen ze over zichzelf, als Buurtkids. Aan ABCD doe je al vanaf heel jong! Ondanks de festivalsfeer die er inmiddels buiten is ontstaan, weet iedereen de weg naar de laatste ronde ABCD-intro's te vinden. In De Generator gaat wetenschapper Kees Fortuin verder waar Cormac Russell stopte. Met het presenteren van stapels bewijs dat ABCD werkt. Nederlandse onderzoeken zijn er niet of nauwelijks. Daarom neemt Kees de aanwezigen mee door de conclusies van ruim 200 buitenlandse

onderzoeken. Zo draait Asset Based Community Development om bewoners, los van beleidsdomeinen. Zet je in vanuit één beleidsdomein, dan los je hoogstens een probleem op, waarop je afrekent. Werk je holistisch maar vanuit de gemeente, dan krijg je een bouwsteenachtige benadering van hoe een wijk zich zou moeten ontwikkelen. In beide gevallen versterk je gemeenschappen niet. Dat start bij gemeenschappen zelf. Het is een mevrouw die voorleest aan kinderen en andere moeders. Kinderen die zich welkom en in de groep opgenomen voelen. En deze momenten de rest van hun leven meenemen. Over 40 jaar is de voorleesdame hulpbehoevend en wordt ze geholpen door de kinderen aan wie ze nu voorleest. ABCD betekent gemeenschappen blijvend versterken. Dat heeft effecten op alle beleidsdomeinen.

Gebalde vuist

Kees gaat verder. Ben je onderdeel van een verbonden gemeenschap, gaat het je economisch beter. In de rampenbestrijding in Australië is werken vanuit ABCD onomstreden. Waarom? Een sterke, verbonden gemeenschap voorkomt rampen samen beter, komt er beter doorheen en herstelt er sneller van. Gezondheid dan. Wat bepaalt hoe lang je leeft? Het belangrijkste voorspeller is sociale verbondenheid in lichte gemeenschappen. Het contact met de groenteboer die weet welke

mandarijn jij lekker vindt. Zwaaicontact met een buurvrouw van vier huizen verder. Het domein Jeugd? Jeugdigen die onderdeel zijn van een gemeenschap die om ze heen staat, hebben een grotere kans op een betere basis. Investeren in gemeenschappen loont op alle beleidsdomeinen. Waarom gebeurt het in Nederland dan zo weinig? En bepalen experts die vaak het verst van de gemeenschappen afstaan? Prikkelende vragen die Cormac Russell een aantal uren eerder met een gebalde vuist beantwoordde. Laten we gaan staan voor gemeenschappen en samen een doorbraak forceren!

